

(17. ledna 2011)

Oblastní galerie představuje práce Karla Hubáčka a Sialu

(Liberec) – Ve čtvrtek 20. ledna 2011 bude v liberecké Oblastní galerii zahájena výstava s jednoduchým názvem *Sial*. Výstava mapuje tvorbu inženýrů a architektů sdružených kolem Karla Hubáčka, autora známého televizního vysílače a hotelu na Ještědu, Miroslava Masáka a dalších. Bezmála dvě desítky architektonických modelů, desítky plánů, doprovodné texty a archivní fotografie nabídnou návštěvníkům ucelený přehled nejzajímavějších projektů z období mezi lety 1958-1996. Architekti a inženýři Sialu získali za své architektonické realizace a návrhy uznání po celém světě; jejich tvorba bude v Liberci představena vůbec poprvé.

První realizací, kterou výstava nabízí, je kino Máj v Doksech. Navrhl jej Karel Hubáček s Otakarem Binarem a dalšími kolegy již v roce 1958 a tato stavba – ovlivněná tzv. bruselským stylem – znamenala zlom v dosavadní Hubáčkově tvorbě a v organizaci práce. Hubáček kolem soustředil mladé a nadané architekty a inženýry – Otakara Binara, Miroslava Masáka, Václava Vodou, Zdeňka Patrmana, Zdeňka Zachaře, Pavla Švancera a další, kteří se stali jádrem budoucího Sialu.

„Sial ale vznikl vlastně až v roce 1968 jako městská projektová organizace,“ přibližuje začátky architektonického ateliéru Jan Randáček, ředitel Oblastní galerie a pokračuje, „Do té doby všichni pracovali ve Stavoprojektu.“ Konec šedesátých let patří k nejslavnějším obdobím libereckých architektů – v plném proudu je stavba televizního vysílače a hotelu na Ještědu, vznikají projekty zaměřené na tzv. dolní centrum Liberce, Miroslav Masák navrhuje pavilon F pro LVT, spolu s Karlem Hubáčkem a statikem Václavem Vodou pak pracují na libereckém obchodním domě Ještěd.

Úspěchy se přes nepřízeň politických kruhů dostávají i v následujícím desetiletí, kdy již naplno pracuje tzv. Školka Sialu. Školka byla jakýmsi postgraduálním studijním programem, který absolvovali mladí a nadějní architekti a inženýři. Školka se stala motorem, kde vznikaly směle plány a neotřelé postupy v projektování. „Školkou prošlo několik architektů, kteří se výrazně zapsali do historie české, ale i světové architektury. Připomeňme třeba profesory Jiřího Suchomela nebo Emila Přikryla, Mirko Bauma, Jiřího Špiklu, Helenu Jiskrovou, Johna Eislera či Zdeňka Zavřela,“ zmiňuje nejznámější „frekventanty“ Školky Jan Randáček. „Zajímavé je, že skoro každý, kdo v české architektuře něčeho dosáhl, prošel sialáckou Školkou. Sial tak vlastně ovlivnil podobu podstatné části dnešní české architektury,“ doplnil Randáček. Řada architektů a inženýrů, kteří působili v Sialu dnes navíc vyučují budoucí architekty na univerzitách a prodlužují tradici Sialu a Školky.

Pro Sial je příznačné také to, že projekty vznikaly na základě interdisciplinární diskuse. Potřeby, které pomáhaly formulovat sociologové, psychologové nebo filozofové se promítly ve výsledné podobě projektu.

Z prací, které jsou vystavené v Oblastní galerii v Liberci, zaujme nejenom slavný Ještěd, ale také obchodní domy Máj, Ještěd, divadla Disk, Husa na provázku nebo liberecké Naivní. Neobyčejně zajímavý projekt představuje návrh na stavbu České boudy s koncovou stanicí lanovky na Sněžce. Pro mnohé bude překvapením, že Sial projektoval také sportovní stavby na Ještědu, v Harrachově nebo Špindlerově Mlýně. Ale tím překvapení nekončí, vystavené architektonické modely a plány nabídnou poutavou procházku historií české architektury.

Tvorba Karla Hubáčka a všech inženýrů a architektů sdružených kolem něj patří k tomu nejlepšímu,

co tehdejší československá architektura mohla nabídnout. Práce libereckého Sialu obstály také v zahraniční konkurenci, o čemž svědčí například realizace v Berlíně, pravidelná pozvání k architektonickým soutěžím v Evropě nebo početné články o Sialu v odborných časopisech. „Sial je skutečně fenomén, něco výjimečného a já jsem rád, že v Liberci můžeme ukázat alespoň malou část jejich práce,“ uzavřel Jan Randáček.

Výstava je v Oblastní galerii v Liberci otevřená od 20. ledna do 27. března 2011 denně mimo pondělí od 10 do 18 hodin, ve čtvrtky do 19 hodin.

Jan Randáček, 723 194 450

jan.randacek@ogl.cz

Úplné informace o výstavě

Autoři výstavy: Miroslav Masák, Jakub Potůček, Rostislav Švácha

Kurátor výstavy: Jan Randáček

Animace: Adéla Pomothy

Grafické řešení: Jan Stolín

Instalace: Přemysl Machálek, Jaroslav Trojan, Jan Pražák

Exponáty laskavě zapůjčily: Astronomický ústav Akademie věd ČR, Ondřejov

Naivní divadlo Liberec

Národní galerie Praha

Národní technické muzeum v Praze

Pražské vodovody a kanalizace, a. s.

Severočeské muzeum v Liberci

SIAL architekti a inženýři spol. s r. o. Liberec

Poděkování:

Galerie N (Technická univerzita Liberec, fakulta textilní, katedra designu)

Severočeské muzeum v Liberci

Výstava je pořádána ve spolupráci s Muzeem umění Olomouc.

Přednášky a komentované prohlídky k výstavě

17. 2. 2011, 17:30 - komentovaná prohlídka "**Pre-Sial (Pokus o zlidštění architektury)**" s Ludmilou Hůrkovou

23. 2. 2011, 17:00 - komentovaná prohlídka "**Sial a školka Sial**" s prof. Rostislavem Šváchou, spoluautorem výstavy

3. 3. 2011, 17:30 - přednáška Ivy Karáskové a Jiřího Bláhy "**Projekt přestavby Naivního divadla v Liberci**"

10. 3. 2011, 17:30 - komentovaná prohlídka "**Mezi enviromentalismem, postmodernou a novou modernou**" s Jakubem Potůčkem, spoluautorem výstavy

17. 3. 2011, 17:30 - komentovaná prohlídka výstavou s Janem Randáčkem

24. 3. 2011, 17:30 - přednáška Jiřího Křížka "**Památková ochrana staveb Sialu**"

K výstavě je hlavně pro mladší a soutěživé připravena také **online geografická hra** s názvem Sial. Hra je přístupná z této stránky: <http://env.kraj-lbc.cz/mapserv/geohra/>

Oblastní galerie v Liberci a Národní památkový ústav, územní pracoviště v Liberci pořádají **odborné kolokvium o dějinách Sialu**, na kterém vystoupí na dvě desítky českých a slovenských historiků architektury. Kolokvium se koná v dnech 24.-25. února 2011. Informace o kolokviu naleznete na stránkách Oblastní galerie v Liberci.

Souhrnné informace o výstavě Sial najdete zde:
<http://ogl.cz/vystavy-soucasne.php?vid=869>